

Vergaderjaar 2017–2018

24 515

Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting

Nr. 410

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2017

Dat veel mensen problematische schulden hebben is een groot maatschappelijk probleem. Daarom zet het kabinet stevig in op het terugdringen van het aantal mensen met problematische schulden en een effectievere hulpverlening aan schuldenaren en wil ik haast maken met de aanpak. Het gaat hier om een complex probleem waar een grote gezamenlijke opgave en verantwoordelijkheid ligt van heel veel partijen. Meerdere departementen, gemeenten, overheidsorganisaties, private partijen zijn – gezamenlijk – aan zet. Als coördinerend bewindspersoon Schulden constateer ik dat er veel politieke en maatschappelijke aandacht is voor de schuldenproblematiek en dat veel partijen werken aan oplossingen. Die veelheid aan initiatieven vraagt om een focus om de gezamenlijke doelstelling te bereiken. Ik wil daarom een brede aanpak, waar naast de maatregelen op het terrein van schulden uit het Regeerakkoord ook (bestaande) maatregelen van de verschillende departementen en initiatieven uit het veld onderdeel van zijn.

Ingevolge uw verzoek van 2 november jl. tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen informeer ik u over het voornemen om tot een brede schuldenaanpak te komen en de bijbehorende planning.

Brede schuldenaanpak

Om het aantal mensen met problematische schulden terug te dringen is het van belang dat alle betrokken partijen vanuit een gedeeld beeld en dezelfde uitgangspunten invulling en uitvoering geven aan het schuldenbeleid. Daarom kom ik samen met de meest betrokken collega's in het kabinet tot een brede overkoepelende schuldenaanpak voor deze kabinetsperiode. Draagvlak voor en samenwerking in deze aanpak met andere betrokken partijen is essentieel. Daarbij doel ik ten eerste op de betrokkenheid van de VNG, gemeenten en grote overheidsorganisaties waaronder de Belastingdienst, de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het

Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV), Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en het CAK. De vele initiatieven van deze en andere partijen zullen goed worden betrokken en met elkaar in verbinding worden gebracht.

Ik zal u in het voorjaar van 2018 informeren over de verdere aanpak in samenwerking met alle betrokken partijen. Daarin zal ik uw Kamer inzicht bieden wanneer welke (tussen)resultaten van de verschillende maatregelen te verwachten zijn. Veel maatregelen uit het Regeerakkoord vragen wetgeving en daar is nu eenmaal tijd mee gemoeid. Daarom zal de komende tijd ook worden gezien of, en zo ja welke stappen daarop vooruitlopend in de uitvoering gezet kunnen worden. Over de aanpak ga ik dan graag met u in gesprek.

Maatregelen schulden Regeerakkoord

Kern van de brede schuldenaanpak zal bestaan uit de in het Regeerakkoord aangekondigde maatregelen. Het Regeerakkoord bevat maatregelen gericht op het voorkomen dat mensen, meer dan nu het geval is, in de problematische schulden terechtkomen dan wel om escalatie van schulden te voorkomen door onder meer:

- Meer direct contact met schuldenaren
- Stapeling van boetes vanwege te laat betalen en bestuurlijke premies te maximeren;
- De mogelijkheden van betalingsregelingen uit te breiden;
- Misstanden in de incasso effectiever te bestrijden;
- Excessen in kredietverlening tegen te gaan;
- De juridische afhandeling van schulden te verbeteren.

In principe zijn burgers zelf verantwoordelijk voor het nakomen van hun financiële verplichtingen. Als mensen om wat voor redenen dan ook, toch problematische schulden krijgen dan is het belangrijk dat zij goed geholpen worden. De overheid heeft als schuldeiser een bijzondere verantwoordelijkheid om onnodige vergroting van schulden te voorkomen. Schuldhulpverlening is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Daarom wil het kabinet met gemeenten programmatische afspraken maken over een vernieuwende schuldenaanpak en verbeterd schuldhulpverleningstraject. Daarnaast wordt met gemeenten en erkende vrijwilligersorganisaties gewerkt aan een landelijk dekkend netwerk van vrijwilligersprojecten gericht op schuldhulp en financiële begeleiding.

Verschillende departementen zijn voor de onderscheiden maatregelen verantwoordelijk. Gezamenlijk worden deze maatregelen uitgewerkt.

Bestaande maatregelen

Door verschillende departementen en andere partijen zijn de afgelopen periode belangrijke stappen gezet om de schuldenproblematiek aan te pakken. Die lopende maatregelen en initiatieven zullen onderdeel zijn van de brede schuldenaanpak.

Zo zal ik in het kader van de verdere operationalisering van de Rijksincassovisie de implementatie van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en de beleidsvoorbereiding van de verbreding beslagregister met overheidspartijen onverminderd en met urgentie voortzetten. Dat is noodzakelijk om de overheidspartijen altijd de beslagvrije voet te laten respecteren. Datzelfde geldt voor de maatregelen ter verbetering van de gemeentelijke schuldhulpverlening die naar aanleiding van de evaluatie van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in gang zijn gezet. Over de voortgang van deze trajecten wordt u in de brede schuldenaanpak geïnformeerd.

Daarnaast zal ik u in het eerste kwartaal van 2018 informeren over de resultaten van onderzoeken op het terrein van schulden mede ter uitvoering van een aantal moties.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
T. van Ark